

علی کشفی / فعال استارت‌آپی

هر هفته در این صفحه به تغییرات مهم در ایران از دریچه فرهنگ استارت‌آپی نگاه می‌کنیم؛ این بار نوبت علی کشفی، بنیانگذار استارت‌آپ گردشگری فلاپتو است. او که دغدغه جوامع محلی و رشد متوازن یکی از نگرانی‌های همیشگی‌اش است در این نوشته از فرصت‌ها و تهدیدهای نوآوری استارت‌آپ‌ها نوشته.

فرهنگ استارت‌آپی

فرصت‌ها و تهدیدهای فرهنگ استارت‌آپی برای جوامع در حال توسعه

توزیع عادلانه فرصت‌ها با استارت‌آپ‌ها

در رابطه با تغییراتی که استارت‌آپ‌ها در جامعه ایجاد کرده و امکاناتی که فراهم کرده‌اند می‌توان از جنبه‌های مختلف صحبت کرد. اما من به دو موضوع یعنی کاهش نابرابری و افزایش فرصت‌ها از یک سو و ایجاد تعادل در زندگی از سوی دیگر خواهم پرداخت. همه این تغییرات ناشی از نگاه جدیدی است که استارت‌آپ‌ها به زندگی داشته و به دنبال آن سبک زندگی جدیدی را برای مارقم زده‌اند. اما همه این دستاوردها پیش از هر چیز ناشی از شفاف بودن مدل این کسب‌وکارهاست.

شفافیت در استارت‌آپ‌ها

یکی از مواردی که استارت‌آپ‌ها را در زندگی ما بسیار تأثیرگذار کرده استفاده آنها از بستر اینترنت و دسترسی همزمان به تعداد زیادی از مردم است. طبیعتاً استارت‌آپ‌ها برای رسیدن به این هدف و برای اینکه بتوانند به شکلی مقیاس‌پذیر به تعداد زیادی از کاربران در مناطق مختلف جغرافیایی خدمت‌رسانی کنند نیاز به شفافیت بالایی دارند. مغازه کوچکی را در نظر بگیرید که یک زمانی در گوشه‌ای از شهر فعالیت می‌کرد و محصولی را می‌فروخت. به عنوان یک خریدار به سختی می‌توانستید بفهمید که این محصول از کجا آمده است، قیمت اصلی‌اش چقدر بوده و مغازه‌دار چقدر از فروش آن سود می‌برد. ولی استارت‌آپ‌ها خواه‌ناخواه باید در کارشان شفافیت داشته باشند، زیرا در معرض دید و قضاوت تعداد زیادی از کاربران قرار دارند.

یک زندگی متعادل

اتفاق دیگری که استارت‌آپ‌ها رقم زده‌اند صرفه‌جویی در زمان است. ذات نوآورانه استارت‌آپ‌ها و اصول و شرایطی که برای رشد بیشتر ناگزیر از رعایت آنها هستند، باعث بهبود بسیاری از فرایندهای روزمره زندگی شهروندان شده است. به عبارتی به دنبال تغییراتی که استارت‌آپ‌ها به وجود آورده‌اند شهروندان و کاربران می‌توانند زمان بیشتری را ذخیره کنند. ما به عنوان شهروندانی که عصر صنعتی را پشت سر گذاشته و در عصر تکنولوژی و نوآوری به سر می‌بریم با ترندها، فکرها و ابداعات جدیدی محاصره شده‌ایم. در این شرایط نیاز داریم زمان بیشتری را به خودمان اختصاص دهیم. مدل کاری استارت‌آپ‌ها کمک می‌کند در زندگی خود تعادل برقرار کنیم. حتی این روزها شرکت‌های نوآور و استارت‌آپ‌های بزرگ دنیا سعی دارند ساعات کاری کارمندان خود را کم کنند. شرکت‌های بزرگی که چهار روز در هفته را برای کارکردن در نظر گرفته و سه روز را کاملاً تعطیل کرده‌اند متوجه شده‌اند بهره‌وری کارکنان این شرکت‌ها در آن چهار روز، ۳۰ درصد افزایش پیدا کرده است. استارت‌آپ‌ها این فرهنگ را بسط داده‌اند که هر چه انسان‌ها فرصت بیشتری برای فکر کردن به خود و پرداختن به روابط اجتماعی و کاری‌شان داشته باشند در کارشان هم موفق‌تر خواهند بود. تعادل برقرار کردن میان کار و زندگی دغدغه‌ای است که استارت‌آپ‌ها آن را جدی گرفته‌اند و سبک زندگی جدیدی که استارت‌آپ‌ها برای ما رقم زده‌اند مقدمه رسیدن به چنین شرایطی را برای ما مهیا کرده است.

توزیع عادلانه فرصت‌ها

اتفاق دیگری که استارت‌آپ‌ها بانی آن بوده‌اند افزایش فرصت تغییر و رشد برابر است. نمونه بارز آن هم دسترسی عادلانه به آموزش است که امروزه به وسیله استارت‌آپ‌ها و وب‌سایت‌های بزرگ دنیا فراهم شده و افراد می‌توانند در کمترین زمان به آخرین آموزش‌ها

در رشد جامعه مؤثر خواهند بود. برای نمونه آلودگی هوا را در نظر بگیرید. بارها از بزرگترهایمان شنیده‌ایم که زندگی در گذشته چقدر سخت بوده و برای رفتن از جایی به جای دیگر، نه فقط ماشین، حتی خیابان مناسبی هم وجود نداشته است. امروزه همه این مشکلات برطرف شده ولی همه این امکاناتی که در اختیار انسان قرار گرفته در نهایت به هوای آلوده منجر شده است چراکه صرفاً توسعه را مدنظر قرار داده‌ایم و بهبود زندگی انسان، محور اصلی کارمان نبوده است. یعنی با یک رویکرد اشتباه، شهر را برای خودروها توسعه داده‌ایم نه برای انسان‌ها. شهری که برای انسان‌ها توسعه داده می‌شود احتمالاً درخت‌های بیشتر و خودروهای کمتری خواهد داشت. در چنین شهری به جای اتوبان، محل عبور و مرور دوچرخه‌سواران وجود خواهد داشت. این مثالی است که نشان می‌دهد باید از بستر نوآوری و تکنولوژی و بستری که استارت‌آپ‌ها برای یک زندگی تازه در اختیار ما قرار داده‌اند استفاده کنیم تا بتوانیم یک زندگی انسانی داشته باشیم. خلاصه اینکه باید دقت داشته باشیم نگاه غیرانسانی به محصولات و خدمات و ظرفیت‌های این کسب‌وکارها می‌تواند آنها را به تهدیدی علیه زندگی ما تبدیل کند.

و آخرین مطالب علمی دسترسی پیدا کنند. تا چندین سال پیش چنین فرصتی وجود نداشت ولی استارت‌آپ‌ها چنین فرصتی را ایجاد کردند. کاهش نابرابری در دسترسی به فرصت‌ها و امکان دادن به جغرافیای محلی برای رشد متوازن، هدیه استارت‌آپ‌ها به جوامع در حال توسعه است؛ فرصتی که این روزها در ایران هم نتایج آن را با ده‌ها کسب‌وکار نوآورانه استانی شاهد هستیم. اگرچه در ابتدای راه هستیم اما به نظر من این مدل از کسب‌وکار در حال تسری به سایر بخش‌های اقتصادی کشور است و احتمالاً در سال‌های آتی موج تازه‌ای از کسب‌وکارهای توسعه‌گرا را شاهد خواهیم بود.

روی دیگر سکه استارت‌آپ‌ها

درست است که استارت‌آپ‌ها اتفاق‌های خوبی را رقم زده‌اند ولی درست همانند چاقوی جراحی که در عین نجات جان انسان می‌تواند به تهدیدی برای او تبدیل شود، کارایی استارت‌آپ‌ها و چگونگی بهره‌بردن از آنها به نگاه ما بستگی دارد. استارت‌آپ‌ها برای رشد همه‌جانبه جامعه ظرفیت بسیار بالایی دارند اما همه چیز بستگی به این دارد که از کدام دریچه به آنها نگاه کنیم. اگر خلق ارزش‌های انسانی و کمک‌کردن به انسان‌ها مدنظرمان باشد استارت‌آپ‌ها قطعاً

اتفاقی که استارت‌آپ‌ها بانی آن بوده‌اند افزایش فرصت تغییر و رشد برابر است. نمونه بارز آن هم دسترسی عادلانه به آموزش است که امروزه به وسیله استارت‌آپ‌ها و وب‌سایت‌های بزرگ دنیا فراهم شده و افراد می‌توانند در کمترین زمان به آخرین آموزش‌ها و آخرین مطالب علمی دسترسی پیدا کنند. تا چندین سال پیش چنین فرصتی وجود نداشت ولی استارت‌آپ‌ها چنین فرصتی را ایجاد کردند

